Danıştay 13. Daire E.2020/210 K.2024/1530 (28.03.2024)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı 2020/210 E. , 2024/1530 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2020/210

Karar No:2024/1530

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ... Yatırım Holding Anonim Şirketi

KARŞI TARAF (DAVALI) :... Kurulu

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU: ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı şirket tarafından, dava dışı ... Holding A.Ş. (...) ile aralarındaki 04/08/2015 tarihli kira sözleşmesine ilişkin 02/12/2016 tarihli özel durum açıklaması sonrasında altmışar günlük periyotlarda konuya ilişkin güncelleme niteliğinde özel durum açıklaması yapılmamasının Özel Durumlar Tebliği'nin (Seri:II, No:15.1) 23. maddesinin 7. fıkrasına aykırılık teşkil ettiğinden bahisle 78.147,00-TL idarî para cezası verilmesine ilişkin ... tarih ve ... sayılı Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) kararının ilgili kısmının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; davacı şirketin ... Oteli'nin ...'ye kiralanmasına ilişkin 04/08/2015 tarihli kira sözleşmesini 27/10/2016 tarihinde feshettiği, Kamu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) yapılan 02/12/2016 tarihli özel durum açıklamasında kira sözleşmesinin uygulanıp uygulanmayacağına turizm sektöründeki gelişmelere göre karar verileceğinin belirtildiği, ancak bu açıklamadan sonra altmışar günlük periyotlarda konuya dair güncelleme niteliğinde özel durum açıklamaları yapılmadığı, dolayısıyla Özel Durumlar Tebliğinin 23. maddesinin 7. fıkrasına aykırı davranıldığı anlaşıldığından, idarî para cezası verilmesine yönelik dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ...İdari Dava Dairesi'nce; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, aynı eylem hakkında farklı ve fahiş miktarda idarî para cezası tesis edildiği, aynı fiile iki ceza uygulandığı, somut olayın özelliklerine göre yeterli ve doğru bir açıklama yapıldığı, mevzuat uyarınca yatırımcıların yanıltılmaması amacıyla özel durum açıklamasının ertelendiği, şirketin ve yatırımcıların meşru amaçlarının gözetildiği, turizm sektörü düşüşe geçtiğinden sözleşmenin yerine

getirilmediği, maddi duran varlığın Özel Durumlar Rehberinde belirtilen sınırları aşmadığı, buna rağmen önemi dolayısıyla açıklama yapıldığı, idarenin takdir yetkisini kötüye kullandığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Davalı idare tarafından, 02/12/2016 tarihinde yapılan özel durum açıklamasının doğru ve yeterli bir açıklama olmadığı, erteleme kararı verilebilmesi için gereken şartların oluşmadığı, Özel Durumlar Rehberindeki sınırlar aşılmamakla birlikte mal ve hizmet üretimi bakımından önemli bir mal varlığının kiraya verildiği, idarî para cezası verilebilmesi için menfaat temin edilmesinin aranmadığı, temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararının hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının gerekçeli onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Davacı ile dava dışı ... arasında ... tarihinde, davacıya ait ... Oteli'nin on yıl süreyle kiralanmasına yönelik sözleşme akdedilmiş, bu sözleşme kapsamında ... lehine kira sözleşmesi tapuda şerh edilmiştir.

Söz konusu kira sözleşmesinden doğan borcun yerine getirilmemesi üzerine ... ile olan kira sözleşmesi 27/10/2016 tarihinde feshedilmiş ve aynı gün yönetim kurulu tarafından verilen yetkiye dayanılarak yönetim kurulu başkanı tarafından bu bilginin kamuya açıklanmasının ertelenmesine karar verilmiştir. 02/12/2016 tarihli özel durum açıklamasında ise sözleşmenin uygulanıp uygulanmayacağının turizm sektöründeki gelişmelere göre değerlendirileceği kamuya duyurulmuştur.

Kurulca 24/08/2017 tarih ve EÇ(11) sayılı İnceleme Raporu'ndaki tespitler uyarınca, ... Oteli'nin ...'ye kiralanmasına ilişkin 04/08/2015 tarihli kira sözleşmesini 27/10/2016 tarihinde feshedildiği, 02/12/2016 tarihli özel durum açıklamasında kira sözleşmesinin uygulanıp uygulanmayacağına turizm sektöründeki gelişmelere göre karar verileceğinin belirtildiği, bununla birlikte bu açıklamadan sonra altmışar günlük periyotlarda konuya ilişkin güncelleme niteliğinde özel durum açıklamaları yapılmamasının Özel Durumlar Tebliği'nin 23. maddesinin 7. fıkrasına aykırı olduğundan bahisle ... tarih ve ... sayılı Kurul kararıyla 78.147,00-TL idarî para cezası verilmesine karar verilmiştir.

Bunun üzerine, davacı tarafından anılan Kurul kararının ilgili kısmının iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 36. maddesinin 1. fıkrasında, "Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercîleri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile âdil yargılanma hakkına sahiptir."

; 141. maddesinin 3. fıkrasında, "Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır." kuralları yer almış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usûlü Kanunu'nun 24. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde, kararın dayandığı hukukî sebepler ile gerekçe, kararlarda bulunacak hususlar arasında sayılmıştır.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 128. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde, "(1) Kurul'un görev ve yetkileri şunlardır: b) Kamunun zamanında, yeterli ve doğru olarak aydınlatılmasını sağlamak amacıyla genel ve özel nitelikte kararlar almak" kuralı yer almıştır.

Özel Durumlar Tebliği'nin 6. maddesinin 1. ve 4. fıkralarında, "(1) İhraççı; sorumluluğu kendisine ait olmak üzere, meşru çıkarlarının zarar görmemesi için içsel bilgilerin kamuya açıklanmasını, yatırımcıların yanıltılmasına yol açmaması ve bu bilgilerin gizli tutulmasını sağlayabilecek olması kaydıyla erteleyebilir.

(...)

(4) Ertelemenin ihraççının meşru çıkarlarının korunmasına olan etkisi, yatırımcıların yanıltılması riskini oluşturmadığı ve erteleme süresince bu bilginin gizliliğinin korunması için alınan tedbirler yönetim kurulu kararına bağlanır veya yönetim kurulu tarafından yetki verilmiş ise belirtilen hususlar hakkında yetki verilen kişinin yazılı onayı alınır." kuralına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "Âdil Yargılanma hakkı" başlıklı 6. maddesinde, herkesin, gerek medenî hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizâlar, gerek cezaî alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, kanunla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının mâkûl bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini isteme hakkına sahip olduğu belirtilmiş olup, âdil yargılanma hakkının düzenlendiği bu maddede, kanun ile kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davanın görülmesi, davanın mâkûl bir süre içinde sonuçlandırılması, hakkaniyete uygun yargılama ve alenî yargılama ilkelerine açıkça yer verildiği görülmektedir. Hakkaniyete uygun yargılama ilkesi, silahların eşitliği, çekişmeli dava, gerekçeli karar hakkı unsurlarının bir arada mevcut olmasını gerektirmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları çerçevesinde, gerekçeli karar hakkı denetiminin, gerekçenin hukukî olup olmadığı, yeterli ve mâkûl olup olmadığı, gerekçenin öğrenilip öğrenilmediği, tarafların iddialarının karşılanıp karşılanmadığı, gerekçenin mâkûl sürede yazılıp yazılmadığı ilkeleri açısından yapıldığı görülmektedir.

Bu bağlamda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına göre, bir uyuşmazlık ayrıntılı ve yeterli gerekçeye yer verilmeden karara bağlanıyorsa âdil ve hakkaniyete uygun yargılama açısından ihlâl gerçekleşebilmektedir. (doktrindeki bir esere atıf)

Anayasa Mahkemesi'nin 13/06/2013 tarih ve Başvuru No: 2013/1235 sayılı kararında ilke olarak mahkeme kararlarının gerekçeli olmasının, âdil yargılanma hakkının bir gereği olduğu; mahkemelerin dava konusu maddî olay ve olguların kanıtlanmasını, delillerin değerlendirilmesini, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanmasını, uyuşmazlıkla ilgili vardığı sonucu, bu sonuca varılmasında kullandığı takdir yetkisinin sebeplerini mâkûl bir şekilde gerekçelendirmek zorunda olduğu; bu gerekçelerin oluşturulmasında açıkça bir keyfilik görüntüsünün olmaması ve mâkûl bir biçimde gerekçe gösterilmesi hâlinde âdil yargılanma hakkının ihlâlinden söz edilemeyeceği; mâkûl gerekçenin, davaya konu olay ve olguların mahkemece nasıl nitelendirildiğini, kurulan hükmün hangi nedenlere ve hukukî düzenlemelere dayandırıldığını ortaya koyacak, olay ve olgular ile hüküm arasındaki bağlantıyı gösterecek nitelikte olması gerektiği; zira tarafların o dava yönünden, hukuk düzenince hangi nedenle haklı veya haksız görüldüklerini anlayıp değerlendirebilmeleri için ortada usûlüne uygun şekilde oluşturulmuş, hükmün hangi nedenle o içerik ve kapsamda verildiğini gösteren, ifadeleri özenle seçilmiş ve kuşkuya yer vermeyecek açıklıktaki bir gerekçe bölümünün ve buna uyumlu hüküm fıkralarının bulunmasının zorunlu olduğu;

bununla birlikte, derece mahkemelerinin, taraflarca ileri sürülen tüm iddialara cevap verme zorunluluğunun bulunmadığı, hükme esas teşkil eden gerekçelerin nelerden ibaret olduğunu ortaya koymasının yeterli olduğu belirtilmiştir.

Davacı tarafından ileri sürülen, "Özel Durumlar Tebliği'nin içsel bilginin kamuya açıklanmasının ertelenmesine ilişkin şirketlere yetki verdiği, usulüne uygun şekilde içsel bilginin açıklanmasının ertelenmesine karar verildiği" yönündeki iddiasının İdare Mahkemesi ve temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararında yeterince karşılanmadığı anlaşılmaktadır.

Özel Durumlar Tebliği'nin 6. maddesiyle, halka açık şirketlerin içsel bilgilerinin kamuya açıklanmasının; şirketin meşru menfaatinin bulunması, yatırımcıların yanıltılmasına yol açılmaması ve içsel bilginin gizli tutulabilmesinin sağlanabilecek olması kaydıyla yönetim kurulu veya yönetim kurulu tarafından yetkilendirilen kişi tarafından ertelenebileceği düzenlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, 04/08/2015 tarihinde dava dışı şirket ile davacı şirkete ait olan ... Oteli'nin on yıl süre ile kiralanması için sözleşme akdedildiği, ancak bu sözleşmenin 27/10/2016 tarihinde feshedildiği, şirketin yönetim kurulu tarafından yetkilendirilen kişinin aynı günlü kararıyla sözleşmenin fesih işleminin kamuya açıklanmasının ertelenmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Halka açık şirketlerin özel durum açıklamalarının ertelenebilmesi için, ertelemenin halka açık şirketin meşru amacına hizmet etmesi gerekmektedir. ... Oteli davacı şirketin borcuna teminat olarak gösterilmiş bir taşınmaz varlık olup aynı zamanda kira sözleşmesinin konusudur. Kira sözleşmesinin tapuya şerh edilmesi ile dava dışı şirketin kira akdinden doğan nispî hak, etkisi güçlendirilmiş nispî hakka dönüştürülerek, sözleşmenin tarafı olmayan daha sonraki maliklere karşı da ileri sürülebilmesi sağlanmıştır. Taşınmazı daha sonra satın alacak kişiler için taşınmaz üzerinde kira sözleşmesinden doğan bir hakkın bulunmasının o taşınmazın değerini olumsuz yönde etkileyeceği açıktır. Davacı şirket aleyhine başlatılan icra takibi uyarınca söz konusu otelin 21/03/2017 tarihinde ihaleye çıkarılacağı göz önüne alındığında, kira sözleşmesinin feshedildiğinin 27/10/2016 tarihinde kamuya duyurulması hâlinde yapılacak olan ihaleye katılımın ve ihale sonucunda elde edilecek bedelin artacağı anlaşılmaktadır. Bu nedenle, şirketin meşru menfaati açıklamanın ertelenmesi değil, bilâkis açıklamanın bir an önce yapılmasındadır.

Özel Durumlar Tebliği'nin 6. maddesinde düzenlenen bir diğer şart ise, içsel bilginin açıklanmasının ertelenmesinin yatırımcıların yanıltılmasına yol açmaması gerektiği hususudur. Davacı şirketin finansal tablolarının dip notlarında ve 02/12/2016 tarihli özel durum açıklamasında, "kira sözleşmenin uygulanıp uygulanmayacağının turizm sektöründeki gelişmelere göre değerlendirileceği" ifade edilmiştir. Anılan ifade yatırımcılarda, hâlihazırda kira sözleşmesinin feshedilmediği izlenimini uyandırmaktadır. Bu bakımdan kira sözleşmesinin feshedilmesinin açıklanmaması yatırımcıları yanıltmaktadır. Bunun yanında, kira sözleşmesine bir başka şirket tarafından taraf olduğu ve bu bilgiden haberdar olduğu dikkate alındığında, davacı şirketin içsel bilginin açıklanmasının ertelenmesi sonrasında, bu bilginin gizliliğinin nasıl korunacağı ve korunması amacıyla alınacak tedbirlerin de düzenlenmediği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, Özel Durumlar Tebliği'nin 6. maddesindeki içsel bilginin kamuya açıklamasının ertelenmesine ilişkin şartların uyuşmazlık konusu olay bakımından sağlanamadığı ve 02/12/2016 tarihli özel durum açıklaması sonrasında altmışar günlük periyotlarda güncelleme mahiyetinde herhangi bir özel durum açıklaması yapılmaması nedeniyle verilen idarî para cezasında hukuka aykırılık bulunmadığı anlaşıldığından, davanın reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine yönelik temyize konu

Bölge İdare Mahkemesi kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmamakta ise de gerekçeli karar hakkı çerçevesinde kararın yukarıda açıklanan gerekçeler eklenerek onanması gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik olarak yapılan istinaf başvurusunun reddi yolundaki temyize konu ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:...kararının yukarıda belirtilen GEREKÇEYLE ONANMASINA,

3. Temyiz posta giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine,

5. 2577 sayılı Kanun'un 50. maddesi uyarınca, bu kararın taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi ...İdari Dava Dairesi'ne gönderilmesini teminen dosyanın ... İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine, 28/03/2024 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.